

327

VYHLÁŠKA

ze dne 30. dubna 2004

**o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů
při použití přípravků na ochranu rostlin**

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 88 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“) k provedení § 51 odst. 6 a 10 zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví

- a) podrobnosti k ochraně včel,¹⁾ zvěře,²⁾ vodních organismů a některých dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin (dále jen „přípravky“),
- b) způsob odběru vzorků za účelem vyšetření příčiny úhynu včel,¹⁾ zvěře²⁾ a ryb v důsledku použití přípravků (dále jen „způsob odběru vzorků“).

§ 2

Pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) porostem – společenstvo rostlin na pozemku,
- b) porostem navštěvovaným včelami¹⁾ –
 - 1. lesní porost³⁾ se stromy a keři lesních dřevin, které kvetou nebo se na nich vyskytuje medovice nebo mimokvětní nektar,
 - 2. porost na pozemku ve venkovním prostředí mimo pozemek s lesním porostem,³⁾ na jehož jednom čtverečním metru jsou v době ošetření průměrně více než dvě kvetoucí rostliny, včetně kvetoucích plevelů, navštěvované včelami,¹⁾ popřípadě při výskytu medovice nebo mimokvětního nektaru,

- c) medovicí – sladká tekutina, kterou vylučují na povrchu rostlin některé druhy hmyzu a cizopasných hub,
- d) mimokvětním nektarem – sladká tekutina, kterou vylučují některé rostliny na řapících listů, na listech nebo palistech,
- e) zvěř²⁾ – volně žijící druhy zvěře na pozemcích, mimo obory,²⁾ bažantnice²⁾ a zvěř ve farmovém chovu,¹⁾
- f) některými dalšími necílovými organismy –
 - 1. volně žijící necílové druhy suchozemských členovců mimo včely¹⁾ (dále jen „necíloví členovci“),
 - 2. necílové druhy a skupiny druhů organismů, které trvale žijí v půdě (dále jen „půdní organismy“),
 - 3. zvláště chráněné rostliny a živočichové, na něž se vztahují zvláštní právní předpisy,⁴⁾
 - 4. volně žijící ptáci mimo zvěř v ekosystémech,⁴⁾ v nichž se aplikují přípravky,
- g) vodními organismy – volně žijící živočichové⁴⁾ a planě rostoucí rostliny,⁴⁾ které jsou svým životem odkázány výhradně na vodní prostředí.

**Podrobnosti k ochraně včel, zvěře,
vodních organismů a dalších necílových organismů
(K § 51 odst. 10 zákona)**

§ 3

Ochrana včel

(1) Přípravek, který je podle rozhodnutí o jeho registraci (§ 34 zákona) označen jako zvlášť nebezpečný pro včely¹⁾ (dále jen „přípravek zvlášť nebezpečný pro včely“), nesmí být aplikován:

¹⁾ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 131/2003 Sb.

²⁾ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 59/2003 Sb.

³⁾ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 67/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 149/2003 Sb.

⁴⁾ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

- a) na porost navštěvovaný včelami,¹⁾
- b) na stromy a keře v květu, při výskytu medovice nebo mimokvětního nektaru, které navštěvují včely¹⁾ (dále jen „stromy a keře navštěvované včelami“),
- c) letecky.

(2) Přípravek, který je podle rozhodnutí o jeho registraci označen jako nebezpečný pro včely¹⁾ (dále jen „přípravek nebezpečný pro včely“)

- a) nesmí být aplikován v době, kdy včely¹⁾ létají,
 - 1. na porost navštěvovaný včelami,¹⁾
 - 2. na stromy a keře navštěvované včelami,¹⁾
 - 3. letecky, jestliže nejsou splněny podmínky podle § 8,
- b) lze aplikovat po ukončení denního letu včel,¹⁾ a to nejpozději do dvacáté třetí hodiny příslušného dne.

§ 4

(1) Přípravek zvlášť nebezpečný pro včely může být aplikován jen v takové vzdálenosti od porostů navštěvovaných včelami a stromů a keřů navštěvovaných včelami a od stanoviště včelstev, která s ohledem na způsob aplikace přípravku, použitý mechanizační prostředek a sílu a směr větru zaručuje, že aplikovaný přípravek na ně nedopadne. Tato vzdálenost musí být dodržena při aplikaci přípravku nebezpečného pro včely, jestliže se aplikace provádí v době, kdy včely létají.

(2) Na porostech pod stromy, které jsou navštěvované včelami, nebo v jejich blízkosti smí být aplikován

- a) přípravek zvlášť nebezpečný pro včely jen takovým způsobem, který vylučuje jeho zanesení na květy a části těchto stromů s výskytem medovice nebo mimokvětního nektaru,
- b) přípravek nebezpečný pro včely jen takovým způsobem, který vylučuje jeho zanesení na květy a části těchto stromů s výskytem medovice nebo mimokvětního nektaru v době, kdy včely létají.

(3) Přípravek zvlášť nebezpečný pro včely, který je podle rozhodnutí o jeho registraci označen upozorněním, že může být aplikován nejpozději určitý počet dnů před předpokládaným květem stromů, keřů nebo

porostů, nesmí být aplikován ve lhůtě kratší, než odpovídá tomuto počtu dní.

(4) Aplikace přípravku spolu s jiným přípravkem nebo látkou, aniž by tato společná aplikace byla doporučena v návodu k použití přípravku, se považuje za použití nebezpečné pro včely podle § 51 odst. 1 písm. a) zákona. Při této společné aplikaci se uplatňují opatření jako při aplikaci přípravku zvlášť nebezpečného pro včely, jde-li o použití přípravku nebezpečného pro včely, nebo jako při aplikaci přípravku nebezpečného pro včely, jde-li o přípravek, který není nebezpečný pro včely, je-li použit samostatně.

(5) Dalším opatřením k ochraně včel¹⁾ je dodržení bezpečnostních pokynů pro ochranu životního prostředí⁵⁾ vyjádřených standardními větami podle zvláštního právního předpisu,⁶⁾ a informacemi, jimiž je přípravek označen podle rozhodnutí o jeho registraci.

(6) Hrozí-li nebezpečí zasažení porostů navštěvovaných včelami, létajících včel nebo stanovišť včelstev při aplikaci biocidních přípravků nebo látek používaných podle zvláštních právních předpisů,⁷⁾ například při hubení komárů, kdy tyto prostředky nebo látky mohou včelám škodit, jde o okolnosti, za nichž použití těchto prostředků nebo látek je nebezpečné. Ochrana včel při používání těchto přípravků a látek se řídí ustanoveními § 51 zákona a této vyhláškou.

§ 5

Průměrný počet kvetoucích rostlin v porostu včetně kvetoucích plevelů k posouzení, zda jde o porost navštěvovaný včelami [§ 2 písm. b) bod 2], se zjišťuje v pásech rovnoměrně rozvržených, 1 m širokých a 100 m dlouhých; na plochách do 10 ha na pěti místech, na plochách 10 ha a více na deseti místech. Jsou-li podstatné rozdíly v zakvétání částí porostu, posuzuje se každá tato část samostatně.

§ 6

(1) Právnícká nebo fyzická osoba, která je chovatelem včel¹⁾ (dále jen „chovatel včel“), oznamuje písemně místně příslušnému obecnímu úřadu každoročně do konce února umístění trvalých stanovišť včelstev.

⁵⁾ § 2 odst. 2 písm. o) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů.

⁶⁾ Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin. Směrnice Komise 2003/82/ES z 11. září 2003, doplňující Směrnici Rady 91/414/EHS o standardní větě pro specifická rizika a bezpečnostní pokyny týkající se přípravků na ochranu rostlin.

⁷⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 13/2002 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb. a zákona č. 356/2003 Sb. Zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů.

(2) Nové umístění stanovišť včelstev, včetně kočovných, chovatel včel¹⁾ oznamuje písemně obecnímu úřadu nejpozději pět dnů před jejich přemístěním; pokud nové umístění nebude v zastavěné části obce, připojí chovatel jednoduchý situační náčrtek s označením stanoviště včelstev.

(3) Stanoviště včelstev, pokud není umístěno v zastavěné části obce, se označí umístěním žlutého rovnostanného trojúhelníku o délce strany 1m v horizontální poloze.

§ 7

Letecká aplikace přípravku a vyhlášení jejího počátku

(1) Počátek letecké aplikace přípravku vyhláší obecní úřad bez zbytečného odkladu po obdržení oznámení podle § 51 odst. 9 zákona, a to způsobem v místě obvyklém.

(2) Chovatel včel nebo jím pověřená osoba oznámí prokazatelným způsobem místně příslušnému obecnímu úřadu neprodleně po vyhlášení počátku leteckého ošetřování porostů (§ 51 odst. 8 zákona) hromadný let včel¹⁾ za zdrojem snůšky a jeho pravděpodobný směr.

(3) Přípravek pro včely nebezpečný, popřípadě biocidní přípravek nebo látku podle § 5 odst. 6, lze letecky aplikovat pouze tehdy,

- a) je-li to z důvodu výskytu škodlivých organismů⁸⁾ nezbytné a nelze-li použít jiný přípravek, který není pro včely nebezpečný,
- b) jestliže je zabezpečeno, že touto aplikací nebudou zasažena stanoviště včelstev, dráhy hromadného letu včel oznámené podle odstavce 2, porosty navštěvované včelami a stromy a keře navštěvované včelami,¹⁾ a
- c) jestliže o této aplikaci byli prokazatelně předem informováni chovatelé včel,¹⁾ jejichž včelstva mohou být jejími důsledky poškozena, a tito byli prokazatelně informováni uživateli pozemků o přijatých opatřeních k ochraně včel [§ 51 odst. 5 písm. a) zákona], a bylo postupováno v souladu s § 51 odst. 9 zákona.

Ochrana zvířete a dalších suchozemských obratlovců

§ 8

Přípravek, který je podle rozhodnutí o jeho registraci označen pro suchozemské obratlovce jako nebezpečný nebo zvláště nebezpečný, nesmí být aplikován

- a) v oborách,²⁾ bažantnicích²⁾ a farmových chovech zvířete,²⁾

- b) v takové vzdálenosti od míst uvedených pod písmenem a), při nichž hrozí, že při způsobu použití přípravku a mechanizačního prostředku určeného k jeho aplikaci, při síle a směru větru tento přípravek na ně dopadne.

§ 9

Opatřeními k ochraně zvířete²⁾ při používání přípravku, který je označen jako nebezpečný nebo zvláště nebezpečný pro suchozemské obratlovce (dále jen „přípravek ohrožující obratlovce“) jsou:

- a) vypuzení zvířete²⁾ z pozemku, který má být ošetřen, bezprostředně před aplikací tohoto přípravku v případě, je-li zvíře tímto ošetřením ohroženo,
- b) zabránění přístupu zvířete²⁾ na ošetřený pozemek vhodnými technickými prostředky, například pláštěmi zvířete²⁾ nebo elektrickými ohradníky, minimálně po dobu aplikace přípravku,
- c) použití přípravku způsobem, kterým se zabrání přímému kontaktu zvířete²⁾ s aplikovaným přípravkem, nebo
- d) vyloučení aplikace tohoto přípravku na honebních pozemcích v uznané honitbě nebo na jejich částech vyznačených uživatelem honitby, v době, kdy se na nich líhnou mláďata nebo se na nich nacházejí hnízda s vejci pernaté zvířete.²⁾

§ 10

Náležitosti oznámení aplikace přípravku ohrožujícího obratlovce oprávněnému uživateli honitby

Oznámení aplikace přípravku ohrožujícího obratlovce oprávněnému uživateli honitby obsahuje:

- a) identifikační údaje o
 1. vlastníku pozemku nebo jeho oprávněném uživateli, který hodlá přípravek použít, zahrnující obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení, bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště, jde-li o fyzickou osobu,
 2. pozemku nebo odpovídající způsob jeho místního určení,
 3. ošetřovateli porostu, zahrnující údaje podle bodu 1 přiměřeně,
- b) informace o
 1. přípravku, který má být aplikován, a riziku, které vyplývá z jeho použití, zahrnující alespoň název přípravku a jeho účinné látky, charakter zvláštních rizik pro člověka, zvířata a životní prostředí a bezpečnostní pokyny pro ochranu

⁸⁾ § 33 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb.

lidí, zvířat nebo životního prostředí, podle standardních vět a informací uvedených na obalu přípravku nebo v příbalovém letáku,

2. době, kdy má být přípravek aplikován, a o počtu dní trvání rizika pro zvěř,

c) určení fyzické osoby (jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa bydliště, telefonické nebo jiné spojení), která přijímá oznámení o případném úhynu zvěře a jedná jménem osoby uvedené pod písmenem a) bodem 1.

§ 11

Ochrana vodních organismů a některých dalších necílových organismů

Ochrana vodních organismů a některých dalších necílových organismů při používání přípravku se řídí standardními větami podle zvláštních právních předpisů,⁹⁾ vyjadřujícími bezpečnostní pokyny pro ochranu životního prostředí, a informacemi o rizicích, jimiž je přípravek označen podle rozhodnutí o jeho registraci. Nedotčena zůstávají ustanovení zvláštních právních předpisů o ochraně zvláště chráněných rostlin a živočichů.⁴⁾

§ 12

Způsob odběru vzorku při šetření příčin úhynu včel, zvěře a ryb

(K § 51 odst. 6 zákona)

(1) K vyšetření příčiny úhynutí včel¹⁾ se odebírá vzorek uhynulých včel v počtu nejméně 500 jedinců a vzorek ošetřeného porostu o hmotnosti nejméně 200 gramů. Vzorky musí být označeny a zabaleny v prodyšném pevném obalu a nejpozději do 72 hodin po ošetření porostu doručeny odbornému ústavu k provedení analýzy.

(2) Vzorek ryb čerstvě uhynulých nebo ryb s příznaky otravy se odebírá v nádržích s jednodruhovou obsádkou v počtu 5 až 20 kusů podle hmotnosti a okolností úhynu. V nádržích s vícedruhovou obsádkou a v tekoucích vodách se odebírá 3 až 5 kusů od druhů nejčastěji se objevujících mezi rybami s příznaky otravy nebo uhynulými rybami. Současně se vždy odebírají vzorky znečištěné vody v množství 4 litrů a sedimentů dna o hmotnosti 2 kg.

(3) Vzorkem zvěře²⁾ na vyšetření je tělo uhynulé zvěře²⁾ nebo zvěře²⁾ s příznaky otravy, popřípadě jen tělesná tkáň, tělní tekutina nebo výměšky zvěře²⁾ v množství potřebném pro dané vyšetření, podle určení příslušného orgánu Státní veterinární správy.

§ 13

Přechodná ustanovení

(1) U přípravků, které byly uvedeny do oběhu před nabytím účinnosti této vyhlášky, platí jejich označení k zabezpečení ochrany včel,¹⁾ zvěře,²⁾ ryb a dalších vodních organismů podle dosavadních právních předpisů do skončení doby použitelnosti těchto přípravků uvedené na jejich obalu.

(2) Označením přípravku podle dosavadních právních předpisů

- a) „Přípravek pro včely toxický“ se rozumí označení „Přípravek zvláště nebezpečný pro včely“,
- b) „Přípravek pro včely škodlivý“ se rozumí označení „Přípravek nebezpečný pro včely“,
- c) „Pro včely relativně neškodný“ se rozumí, že „Přípravek není zvláště nebezpečný pro včely“, ani „Nebezpečný pro včely“,
- d) „Toxický pro zvířata“ se rozumí „Nebezpečný pro suchozemské obratlovce“.

(3) Na ochranu včel¹⁾ při použití přípravků označených způsobem uvedeným pod písmeny a) až c) v odstavci 2 a na ochranu zvěře²⁾ při použití přípravků označených způsobem uvedeným pod písmenem d) v odstavci 2 se vztahují příslušná ustanovení vyhlášky obdobně.

§ 14

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vyhláška č. 90/2002 Sb., kterou se stanoví opatření k zabezpečení ochrany včel, zvěře a ryb při používání přípravků na ochranu rostlin.

§ 15

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:

Ing. Palas v. r.

⁹⁾ Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a změně některých zákonů. Vyhláška č. 329/2004 Sb.